

ДНК-ГЕНЕАЛОГІЯ У СУЧАСНИХ ЕТНОЛОГІЧНИХ КОНЦЕПЦІЯХ ПРО ПОХОДЖЕННЯ УКРАЇНЦІВ

Сергій НАЛИВАЙКО

кандидат історичних наук,
науковий співробітник відділу української етнології ННДІУВІ

Анотація. У статті аналізується процес поступової трансформації наукових підходів в українській історичній науці під впливом проміжних результатів сучасних порівняльно-генетичних досліджень. На прикладі кількох новітніх етнологічних концепцій, а також телевізійного проекту у жанрі дослідницької документалістики, присвяченого ДНК-генеалогії українців, показано недостатній теоретичний рівень сучасної вітчизняної історичної науки у розумінні засад та методології досліджень з популяційної генетики, означено деякі проблеми ідеологічного та світоглядного ґатунку, що заважають українським науковцям адекватно підійти до сприйняття й суворо наукової інтерпретації цього нового типу історичної інформації.

Ключові слова: ДНК-генеалогія, Y-гаплогрупи, етнологічні концепції про походження українців, К. Тищенко, Л. Залізник, ономастика, арійські мови, ранньосередньовічна гіпотеза походження українців, «ДНК-портрет нації», методологія.

Аналіз генетичного поліморфізму нереконбінованих ділянок ДНК являє собою найсучасніший і один з найбільш надійних методологічних інструментів у реконструкції етнічних процесів та дослідженні взаємної спорідненості людей і людських популяцій в історичному контексті [5]. Не випадково останнім часом стрімко зріс інтерес світової історичної науки до проміжних результатів ДНК-генеалогії. Перед дослідниками етнічної історії постала не лише унікальна можливість перевірки наявних історичних гіпотез, але й вражаюча перспектива нових та несподіваних наукових відкриттів на стику гуманітарних і природничих дисциплін. Актуальність нового напрямку очевидна і для української етнологічної науки, перед якою стоїть чимало серйозних та відповідальних завдань. Тож саме час поцікавитися: як у сучасній Україні відбувається процес трансформації історичного знання під впливом проміжних результатів ДНК-генеалогії і чи готові сучасні українські науковці адекватно відреагувати на постановку цього нового типу історичної інформації? Питання тим більш доречне, що останній рік надав відразу кілька серйозних інформаційних приводів для роздумів на цю тему.

Так, в одному з номерів часопису «Український тиждень» у рубриці «Правда про походження українців» із розлогою статтею під назвою «Гени. Мова. Україна» виступив відомий український мовознавець проф. К. Тищенко [7]¹. Використовуючи результати досліджень з ДНК-генеалогії як своєрідну генетичну «канву», автор статті ніби «вплітає» до неї накопичений ним за роки наукової діяльності мовознавчий матеріал, зіставляючи генетичний поділ сучасних українців за Y-гаплогрупами – «неспростовну матеріалізацію етапів нашого формування як етносу» – з ономастичними фактами з теренів України, і доходить висновку, що «Y-гаплогрупна формула українців посекторно відповідає вивченим пластам запозичень у словнику й топонімії України», що, на думку К. Тищенка, означає успішну взаємну апробацію цих студій [7, 57].

Слід віддати належне, далеко не кожен учений (а тим паче гуманітарій), чиє становлення як науковця відбувалося завдяго до «ери ДНК-генеалогії», здатний на те, аби скорегувати власну дослідницьку методологію у бік

порівняльно-генетичних досліджень. Проте не можна погодитися ані з наведеним авторським висновком, ані з пропонованим підходом взагалі. Насамперед тому, що поняття «гаплогрупа», яке фігурує у сфері генетичного знання, не корелює безпосередньо з поняттями «етнос» і «мова», тож і співставляти їх методологічно неправомірно. Гаплогрупа, на відміну від етносу й мови (а також на відміну від гаплотипу – індивідуальної ДНК-характеристики конкретної людини), не існує як об'єктивна реальність; вона, подібно до переліку археологічних культур або мовної класифікації, лише продукт дослідницької інтерпретації за певними, значною мірою суб'єктивно обраними параметрами, в основі яких лежить генетичний феномен одноступінчастого поліморфізму – «сніп» (SNP). Структура філогенетичного дерева гаплогруп не є сталою й остаточною: лише за останні роки перелік Y-гаплогруп та їх численних субкладів зазнавав неодноразових змін. Тож сучасна генетична класифікація гаплогруп іще більш недосконала, ніж класифікація лінгвістична, і їхня взаємна верифікація – справа, з наукового погляду, більш ніж сумнівна.

В усякому разі кожна спроба такого співставлення (тим більше, коли йдеться про новий напрямок у науці) мала б розглядатися вужче, конкретніше (за певною гаплогрупою, мовою, етносом), супроводжуватися відповідними теоретичними викладками й, перш ніж виноситись на широкий загал, пройти належну апробацію в науковому середовищі. Без цього будь-яка механічна спроба такого співставлення виглядатиме як звичайна підгонка фактів, адже для сукупності ономастичних даних та їх етимологій, а також десятка «умовних» гаплогруп завжди існує можливість підібрати необхідний мінімум мовних та історичних відповідностей, які б створювали видимість взаємної перевірки студій. На жаль, автор статті як представник «оптимістичного підходу» в ДНК-генеалогії не став вдаватися у тонкощі теоретико-методологічних питань, а ті випадки, що не вкладалися у дослідницьку схему (тобто коли ймовірна гаплогрупа не відповідала очікуваній мові популяції), просто відніс до категорії «парадоксів», яких за всю статтю набралось чимало (осетинський,

¹ У передмові до публікації зроблено спеціальне застереження, що як експеримент видання публікує суто наукову статтю (розширену доповідь на міжнародній конференції), практично не адаптовану під масового читача.

вірменський, мадярський, грецький) [7, 48, 51]. Додатковий скепсис обумовлює і та обставина, що співвіднесення генетичних і лінгвістичних даних у розглядуваній статті без належного обґрунтування здійснено виключно за гаплогрупами чоловічої Y-хромосоми.

Проте справа не лише в генетиці. Більш ніж достатнім свідченням мовознавчої «нечистоплотності» розглядуваної статті слугує та обставина, що на тридцяти її сторінках жодного разу не згадані як лінгвістичний факт арійські чи бодай індоіранські мови. Оперуючи одиничними прикладами різномовних «запозичень» в українському словнику з цілої низки давніх мов, К. Тищенко не помічає сотень українських і загалом східноєвропейських ономастичних фактів, що тлумачаться з санскриту або принаймні здобувають переконливі відповідники в арійських мовах (і часто лише в них!) [4]. Неодноразово посилаючись на авторитет видатного мовознавця акад. О. Трубочова (зокрема, у критиці балтійсько-слов'янської мовної єдності), автор статті, на жаль, обходить увагою визначальний висновок дослідника про особливий арійський мовний пласт в ономастиці Північного Надчорномор'я, протиставлений іранському як у лексиці, так і у фонетиці [8, 3–4]². Як і ту добре відому з сучасних генетичних праць обставину, що на рівні протяжних 67-маркерних гаплотипів (а це найвища на сьогодні генетична точність!) значна частка сучасного чоловічого населення Східної Європи, серед них близько половина українців (йдеться про гаплогрупу R1a, яка у праці К. Тищенка «схудла» близько на третину)³, виявляють виняткову генетичну спорідненість із частиною сучасного населення Північної Індії, Пакистану, Східного Ірану та Середньої Азії, яку є вагомі історичні підстави ототожнити з нащадками давніх аріїв, що незаперечно свідчить про їхні спільні історичні долі понад чотири тисячоліття тому [3, 650–659].

У чому ж тоді полягає обіцяна правда про походження українців? І де у цій штучній мішанині гаплогруп і мов поділилися мовні й генетичні предки сучасних слов'ян? Відповідь на це питання автор статті притримав до її завершення: виявляється, якихось особливих слов'янських генів не існує! Свій висновок К. Тищенко супроводжує коментарем про те, що, мовляв, і не варто шукати тих первісних слов'ян, адже саме генетичні й мовні інфільтрації наступних століть (гуни, хозари, араби, варяги, татари, литва...) настільки збагатили слов'янський етнос, що саме нині він генетично й мовно найдовершеніший (і на підтвердження своїх слів наводить опис грецьким автором – очевидцем облоги Царгороду – норівів і дикунства давніх слов'ян) [7, 51]. Оминаючи оціночні моменти щодо моральної довершеності наших сучасників, не зовсім зрозуміло, як бути у такому разі з попередньою частиною статті, де перераховані численні давні народи, з ними співвіднесені конкретні гаплогрупи та мови, визначено внесок цих народів в український ономастикон... До того ж, як видно з наведеної у статті таблиці

під назвою «Відповідності Y-гаплогруп стратиграфії української топонімії та словника» [7, 31], такі існують «генетичні» іллірійці та фракійці (I2), скіфи і хозари (R1a), кельти (R1b), елліни й еламці (J2), готи (I1), гуни та монголи (Q), народи Кавказу (G), і лише біологічний слов'янин в очах автора статті «остаточно стає міфологією». «Щораз меншає забобонів стосовно народження слов'янства, і воно постає у всій своїй натуралістичній оголеності», – підсумовує К. Тищенко [7, 51]. І річ навіть не у тім, правий автор чи ні. Дивна та недоречна для наукової праці слов'янофобія впевнено заступає низку справді цікавих думок і перспективних ономастичних спостережень, лише псуючи враження від загалом цікавої як дослідницький хід, проте малопереконливої в науковому розумінні статті.

Започатковану генетичну тему часопис «Український тиждень» продовжив статтею відомого українського археолога проф. Л. Залізняка «Генний код українців та їхніх сусідів очима археології» [1]. Як видно вже з самої назви праці, автор поставив перед собою нерозв'язне завдання, адже можливість будь-яких висновків генетичного характеру лежить поза компетенцією археологічної науки, що закономірним чином і відбилосся у розглядуваній статті. Прикметно, що спробу «інтерпретації геномів європейських народів» К. Тищенка автор розцінює як вдалу і навіть неодноразово звертається до неї [1, 48].

Стаття Л. Залізняка розпочинається доволі спірним з етнологічного погляду положенням про те, що, оскільки біографія кожної людини ведеться саме від її народження, а не від батьків-дідів-прадідів, то й буття кожного народу має конкретний початок, що його помилково співвідносити з часами пращурів (отже, витки українців у найдавніших часах шукати таки не варто). Приклад насправді не надто вдалий, і особливо для «генетичної» статті, адже ДНК-генеалогія як наука постала саме на основі дослідження належності людини до предківського роду, що сягає на багато поколінь в історичну глибину (згадувані вище гаплогрупи та їхні підгрупи-субклади якраз і є родами сучасного людства у термінах ДНК-генеалогії). Так само не завжди вдало автор статті послуговується термінами «гени», «геном», «гаплогрупа», внаслідок чого у тексті статті раз у раз постають непрості для сприйняття та й просто некоректні з генетичного погляду дефініції на кшталт «геном успадкував гени», «індоіранська гаплогрупа», «базові гаплогрупи геному європейців» тощо [1, 46, 49]. Водночас ДНК-гаплогрупи мають до геному людини лише опосередкований стосунок, адже визначаються за нерекomboнованими ділянками ДНК, що майже не містять генетичної інформації. Належність до певної гаплогрупи засвідчує лише існування спільного предка для групи людей (окремо за чоловічою та жіночою лініями); що ж до набору генів конкретної людини, її геному, то він не залежить від гаплогрупи і визначається лише генетичним внеском її батьків.

² В іншій своїй статті [6] К. Тищенко згадує про «модну течію громадської свідомості з міфом про індійську належність української мови, яка нібито «походить від санскриту», пропонуючи читачам самим переконатися у протилежному, прочитавши (і намагаючись зрозуміти) сучасний санскритський текст. Очевидно, слід визнати прикрий факт нерозуміння дослідником історичного зв'язку слов'янських мов і санскриту, що свого часу обумовив постановня індоєвропейістики та порівняльного мовознавства.

³ У переліку використаної літератури автор статті посилається на генетичні праці О. Semino та Z. Rosser (обидві у співавторстві), видані 2000 року (іще до запровадження 2002 р. нової класифікації гаплогруп). Остання базується на вибірці з 27 гаплотипів українців.

Дані археології, вважає дослідник, дають змогу зробити «певні припущення» про час і обставини постання Y-гаплогруп, представлених серед сучасного населення Європи. Гаплогрупи I, R1a та R1b Л. Залізняка співвідноситься з палеолітичними мисливцями прильодовикової Європи, зокрема R1a – із граветською хвилею кроманьйонців, а її сестринську гаплогрупу R1b – із людністю доби оріньяку (обидві культурні традиції датуються періодом від бл. 30 до бл. 20 тис. р. тому) [7, 49]. Близькосхідна колонізація принесла в Європу гаплогрупи J та E1b, що поширилися через Балкани й Подунав'я на південну частину Європи та Правобережну Україну; саме J та E1b, вважає дослідник, швидше за все, визначають гаплогрупи трипільців [7, 50].

Важко сказати, чим історичній науці можуть прислужитися наведені вище дослідницькі «припущення», базовані на методологічному принципі «потрапляння пальцем у небо». Зрозуміла річ, кожне з них має частку імовірності, проте перевірити їх поки не видається можливим, тож жодних реальних наукових наслідків вони не мають. Чи багато сучасних науковців без здійснення генетичного аналізу віднесли б єгипетського фараона Тутанхамона до Y-гаплогрупи R1b, найбільш поширеної нині у західноєвропейських країнах? Тож доволі дивно чути від провідного українського історика й археолога це ворожіння на кавовій гуці про належність давніх груп народів до певних гаплогруп, замість того, скажімо, аби докласти конкретних зусиль для палеодНК-дослідження решток тих же трипільців, здобувши, таким чином, переконливу відповідь на питання про генетичний та історичний стосунок трипільців до сучасного населення Східної Європи, а разом із тим поклавши край численним спекуляціям на цю тему.

Так само у розлогих міркуваннях про те, що сучасні українці є носіями генів сарматів, скіфів, трипільців, кроманьйонців, пітекантропів, австралопітеків, динозаврів і навіть земноводних [7, 46], хотілося б почути якісь реальні генетичні факти. На жаль, жодної праці з порівняльної генетики, окрім згадуваної вище статті К. Тищенка, на якій би базувалися ці твердження, а також жодного з імен фахівців з ДНК-генеалогії, на авторитет якого можна було б у даному разі посперитися, у роботі не згадано. Натомість доволі чітко простежується ідеологічна складова, витримана в дусі ранньосередньовічної гіпотези походження українців, автором якої у її сучасному варіанті є Л. Залізняка, суть якої визначають дві основні тези: 1) особливого українського геному не існує; 2) етнічність визначають не гени, а свідомість людини. Найбільше ж дослідника обурює «шарлатанська» термінологія на кшталт «трипільських» чи «арійських» генів [7, 46].

Вочевидь, доречно сказати кілька слів і про саму ранньосередньовічну гіпотезу походження українців, яка її прихильниками найчастіше розглядається одночасно і як противага імперській концепції «єдиної колиски» у суперечці за давньоруську спадщину, і як серйозний заслін «аматорським» намаганням відшукувати корені українців у давніх, трипільсько-арійських часах. Така позиція сприймається її авторами як методологічно виправдана, а водночас максимально патріотична і політкоректна. Проте це самообман. Солідаризуючись із колегами у прагненні відстояти українську історію перед необгрунтованими та часто агресивними зазі-

ханнями низки представників сучасної російської історіографії, що значною мірою продовжує розвиватися у звичному для себе геополітичному руслі імперіалізму, месіанізму та концепції Третього Риму, вважаємо, що боротьба за давньоруську спадщину в кожному разі не має перетворюватися на самоціль, а тим більше спотворювати реальне бачення й оцінку історичних процесів. Важко вбачати високий стратегічний задум у тому, щоб затято й самовіддано боронити давньоруську спадщину, але водночас рішуче й безапеляційно відмовлятися від тисячоліть власної історії. Тож і починати дослідження вітчизняної історії слід не з раннього середньовіччя, а хоча б від доби пізнього палеоліту, де губляться (принаймні в генетичному розумінні) історичні витоки усіх без винятку сучасних народів світу.

Увага до популяційної генетики віднедавна характерна і для медіапростору України. Наприкінці 2012 р. телевізійний канал «Україна» започаткував проєкт «ДНК-портрет нації» (автор сценарію – Іларіон Павлюк), де вперше у сучасному українському телевізійному ефірі у жанрі дослідницької документалістики здійснено спробу вивести проблему походження українців за матеріалами генетики на загальнонаціональний рівень. «Сміливий телевізійний експеримент», як означили своє творіння його автори, охопив жителів усіх регіонів України, а після прем'єри фільму глядачам було запропоновано дискусію в рамках спеціального обговорення «ДНК. Сенсація століття». Показники перегляду засвідчили високий глядацький інтерес до цієї теми: за підсумками дня телеканал «Україна» посів перше місце серед загальнонаціональних каналів за аудиторією понад 18 років, із середньою часткою 13,12%, і друге місце – за аудиторією від 18 до 54 років, здобувши частку 9,99%.

Абстрагуючись, зі зрозумілих причин, від інтригуючо-детективної сюжетної лінії фільму, витриманої за усіма законами телевізійного жанру і доповненої присутністю серед учасників проєкту популярних і впізнаваних у суспільстві особистостей, його основний результат можна визначити кількома словами: сенсації не сталося. Принаймні у тому сенсі, що озвучені в ефірі результати ДНК-дослідження (а це, по суті, найбільша цінність цього фільму для науковця) виявилися якщо не цілковито очікуваними, то цілком співставними з даними сучасних досліджень з порівняльної генетики. Дещо меншою виявилася лише частка серед чоловіків-українців носіїв гаплогрупи I, що можна пояснити як статистичним фактором, так і специфікою вибірки (вона здійснювалася за питомо українськими прізвищами). Більшу ж частину учасників експерименту було віднесено до «умовно-східнослов'янської», або «умовно-арійської» («каспійської» – у К. Тищенка), гаплогрупи R1a, про яку йшлося вище.

На жаль, серед учасників телепроєкту, окрім запрошеного проф. Фостера (який, власне, і здійснював контроль за ходом експерименту) з його не завжди переконливими історико-генетичними реконструкціями, не було жодного фахівця з ДНК-генеалогії або принаймні людини, добре обізнаної з предметом дослідження. Тож і автори проєкту у формулюванні гіпотез вийшли далеко за межі прийнятного навіть для «сміливого телевізійного експерименту», проголосивши на всю країну низку бездоказових

тверджень (серед них як найбільшу сенсацію було озвучено тезу про існування особливого у генетичному розумінні «народу» українських жінок), перемижуючи їх вибраними на власний розсуд фрагментами інтерв'ю з провідними українськими науковцями – істориками, мовознавцями, археологами. Відповіддю частини з них на таке значною мірою егоїстично-споживацьке ставлення до їхньої думки став відкритий лист під назвою «ДНК нації як приклад профанації» [2], де доволі емоційно, але в цілому справедливо було піддано критиці авторську політику дослідницької документалістики.

Звісно, слід визнати й позитивно-просвітницький результат згаданого телепроекту, в результаті якого широкі кола українського суспільства, для яких небадужа проблема походження українського народу, змогли бодай частково зануритися у «дослідницьку кухню» ДНК-генеалогії, а також дізнатися результати аналізу ДНК власних співвітчизників. Проте завдання інтерпретації цих даних – зовсім не справа громадськості, журналістів, а тим більше політиків, що й засвідчило проведення післятелевізійного ток-шоу, суть якого з подачі його авторів звелася до дискусії про те, як українці мають скористатися з факту своєї «арійськості», встановленого у ході дослідження. Очевидно, що автори проекту, підштовхуючи аудиторію до дискусії на непросту для сучасного українського суспільства арійську тему, розраховували лише на більший глядацький інтерес та резонанс власного телевізійного проекту. Втім, захопившись творенням історичних гіпотез, вони, схоже, так і не змогли зрозуміти відмінності між об'єктивними науковими даними, отриманими в ході проекту, та спробами їх інтерпретації, нав'язуваними глядачу.

Отже, підсумовуючи розглянуті вище факти звернення сучасних українських науковців до ДНК-генеалогії, висловимо припущення про кілька основних причин, які, на нашу думку, лежать в основі такого інтересу. Перша з них – «освятити» зверненням до «серйозних» аргументів природничої науки, якою є ДНК-генеалогія, власні історичні концепції, сформовані у раніших працях на підставі традиційного джерельного матеріалу, самостійно здійснивши «апробацію» власних студій і «підтвердивши» таким чином їхню наукову вартісність. Друга не менш важлива причина – прагнення «зіграти на випередження», заздалегідь «прокоментувати» можливі результати майбутніх генетичних студій, дати необхідні методологічні настанови, вказати «вірний» напрямок майбутнім дослідникам, щоб ці дані не були кимось хибно інтерпретовані (особливо у плані відшукування походження пракоренів українського народу та слов'ян). Думається, що молодше покоління українських істориків навряд чи потребує таких рекомендацій.

Сергей Наливайко

ДНК-генеалогия в современных этнологических концепциях о происхождении украинцев

Аннотация. В статье анализируется процесс постепенной трансформации научных подходов в украинской исторической науке под влиянием промежуточных результатов современных сравнительно-генетических исследований. На примере нескольких современных этнологических концепций, а также телевизионного проекта в жанре исследовательской документалистики, посвященного ДНК-генеалогии украинцев, показан недостаточный теоретический уровень современной отечественной исторической науки в понимании основ и методологии исследований по популяционной генетике, обозначены некоторые проблемы идеологического и мировоззренческого плана, которые мешают украинским ученым адекватно подойти к восприятию и строго научной интерпретации этого нового типа исторической информации.

У кожному разі маємо констатувати, що українська історична наука все ще не готова вести наукову полеміку на теми ДНК-генеалогії на належному методологічному рівні. Основна причина цього – недостатній рівень розуміння засад та принципів ДНК-генеалогії, методів використання її результатів в історичному дослідженні, а також надмірна заполітизованість і «політкоректність» української історичної науки, обумовлена її постколоніальною сучасністю. Як наслідок – замість серйозної історичної перспективи ДНК-генеалогія все частіше постає як науково-популярний, публіцистичний і почасті навіть скандальний жанр вітчизняної історичної науки.

Проте всі ці навколонаукові негаразди не спроможні знецінити вагомому значення ДНК-генеалогії у творенні сучасного історичного знання. Адже практичні успіхи молекулярної генетики вже не лише уможливають, а й передбачають «перехресну» перевірку історичних, лінгвістичних та археологічних даних: жодна серйозна етнологічна концепція нині вже не може вважатися достатньо переконливою без врахування даних ДНК-генеалогії. Поза сумнівом, історична наука з кожним роком все активніше звертатиметься до порівняльно-генетичних досліджень, а отже, зростатиме і її науковий рівень у цій царині. Справа лише за фахівцями – співдружністю генетиків та істориків, які спільними зусиллями, виходячи з позицій об'єктивності й неупередженості, зможуть дати переконливу відповідь на численні питання етнічної історії України та всього людства. І перші кроки на цьому непростому шляху вже пройдено.

ЛІТЕРАТУРА

1. Залізняк Л. Генний код українців очима археології // Український тиждень. – № 50. – 14–20 грудня 2012. – С. 46–51.
2. Залізняк Л., Отрощенко В., Болтрик Ю., Шумова В. ДНК нації як приклад профанації // Український тиждень. – № 47. – 22 листопада 2012.
3. Клесов А., Тюняев А. Происхождение человека по данным археологии, антропологии и ДНК-генеалогии. – Бостон–Москва, 2010. – 1024 с.
4. Наливайко С. І. Тисяча найновіших тлумачень давніх та сучасних українських назв, імен, прізвищ, термінів та понять. – К., 2008. – 360 с.
5. Наливайко С. С. Походження українського народу в світлі даних Y-ДНК-генеалогії // Українознавство. – 2012. – № 1. – С. 166–170.
6. Тищенко К. Всеслов'янськість мови українців // Український тиждень. – № 39 (256). – 28 вересня – 4 жовтня 2012. – С. 22–64.
7. Тищенко К. Гени, мова, Україна // Український тиждень. – № 16 (233). – 20–26 квітня 2012. – С. 28–58.
8. Трубачев О. Н. Indoarica в Северном Причерноморье. – М., 1999. – 320 с.

Ключевые слова: ДНК-генеалогия, Y-гаплогруппы, этнологические концепции о происхождении украинцев, К. Тищенко, Л. Зализняк, ономастика, арийские языки, раннесредневековая гипотеза происхождения украинцев, «ДНК-портрет нации», методология.

Serhiy Nalyvaiko

DNA-genealogy in modern ethnological approaches to origin of the Ukrainian people

Annotation. *The article is devoted to analysis of process of gradual transformation of scientific approaches in the Ukrainian history under influence of intermediate results of modern comparative genetic researches. Using several modern ethnological concepts and TV project in the research documentation genre devoted to DNA-genealogy of Ukrainians author demonstrated low theoretic level of modern national historical science in understanding of basis and methodology of population genetics researches and outlined some ideological problems which interrupt Ukrainian scientists in strict scientific interpretation of this new type of historic information.*

Key words: DNA-genealogy, Y- haplogroups, ethnological approaches to origin of Ukrainians, K. Tyschenko, L. Zaliznyak, onomastics, Arian languages, early-Medieval hypothesis of origin of the Ukrainian people, DNA-portrait of nation, methodology.